

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
belső farkasutcában 81 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Keddén, Csütörtökön és Szombaton.
A négyre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábas sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5
kr. azután osztrák ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás!

Hivatkozva lapunk nov. 28-diki számában közzétett s külön mellékletben is szétküldött programunkra, tisztelettel kérjük lapunk t. cz. olvasóit előfizetéseik megtételére. A czímberítékek és kiadás czélszerű elrendezése s főleg azon körülmény tekintetéből, mely szerint a hírlapi bélyeg miatt a megrendelt számon felüli példányokat nyomtatnunk sok nehézséggel jár, siető megrendeléseket kérünk.

Előfizetési ár:

Egészévre 12 frt.
Félévre jan.—július 1-ig 6 " a. é.
Évnyegyedre jan.—apr. 1-ig 3 " a. é.

Az előfizetéseket bérmentve lapunk kiadó-hivatalához (Stein János b.-középutcai könyvkereskedése) kérjük beküldeni.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY”
kiadó-hivatala.

Kolozsvár, jan. 3-kán 1862.

(D) Azon párt-árgyalatok, melyek a birodalom fővárosában egymással küzdenek, s még a miniszterium állására is fenyegetőleg hatnak, röviden voltak már egyik korábbi cikkünkben érintve.

Az aristocratico-clericalis párt, ha programja szellemi kérdéseiben kevésbé szabadelvű, s így kevésbé is népszerű, annál népszerűbb a kapcsolt országokban és tartományokban, annak alaki iránya azaz a foederatio eszméje által; míg az ellenpárt, melynek élén hatalmi többséggel az államminiszter áll, democraticusabb programot vall, népszerűbb eszmékhez simul anyagilag; de népszerűtlen alakilag, minthogy reformjaért egyes kifejtett intézményekkel bíró s azokhoz ragaszkodó országok, királyságok és jogait kívánja cserében, oly új jogokért, melyekben ezek országos autonómiájuk teljes garanciáját éppen nem látják.

Csodálatos, hogy habár ez utóbbi program által a közvetlen ausztriai hercegségek tetemesen nyernének is, magában a birodalom fővárosában a polgári és demokratikus elemnél sem talán ezen párt viszhangra. Ez az ottani közvélemény érettségére mutat. Világosan belátják az osztrák németek, hogy bárminő fényes párt-programm nem nyújt kezességet a német szabadelvűség kifejlődésére, hogyha az a magyar királyság rovására történne; sőt belátják,

hogy ezen királyság romlása, elszegényedése, s politikai végesüggedése kétségtelenül a birodalom romlását vonná maga után.

Igy az abszolút többség tisztában van azzal, hogy a magyar királyságot ki kell békíteni; s azt is hiszszük, hogy habár még mind kiegyenlíthetlen távolság van a magyarok jogos követelése s az ausztriai mostani kormány magatartása között, rendrendre eljön az idő, hogy a szembeszálló érdekek összefüggésbe simulnak, s ezen igen veszélyes erkölcsi harcnak békés uton vége szakad.

E czélra, kérdésen kívül, vagy a pártok fognak kicserélkezni a kormányon, vagy a jelenlegi kormányzó párt feladja programjának alaki részét, hogy az anyagot megtarthassa. Ezen combinatióból eredhetett azon hír, hogy az államminiszter a magyar mérsékelt szabadelvűekkel kíván kiegyezni, mint a kiktől öt inkább csak programjának alaki része választja el, a mi pedig közemberiségi szempontból nem főkérdés; s kiegyezkedve így a magyarokkal, szándéka volna haladó iránya által az összes német demáciát venni fel politikája alapjául, mely által kérdésen kívül Ausztria helyzete a német bundhoz szemben Poroszországgal tetemesen változhat.

Igy, a mint könnyen beláthatni, igen hatalmas és európai horderejű pártkifejlődés történhetik Ausztriában, melynek hatása kifogja terjedni hazánkra is, s meglehet, hogy képes volna a most oly szorosan összetartó magyar nemzetet is pártra szakasztani. De e pártharc csak üdvös volna a birodalomra nézve, mert a szenvedélyek tért találnak oly eszmék feletti küzdelemben, melyek ugy a pragmatica sanctio mint a dynastia sérthetlenségének határain belül folynának. Ez pedig magára nagy vívmány volna a birodalom consolidálására nézve, midőn tagadhatlan, hogy itt-ott a csüggedt kedélyek külső eszmékben keresnek még néha vigasztalást.

Látni való ebből, mily fontos lépés volna, ha a pártok élén állók általában elvetnék azon alaki, azon eszmekészlet irányát, mely mellett másfél évtizeden át hasztalan küzdöttek s melylyel, a birodalom fele része még legalább mostanság kibékülni nem tud.

Az osztrák centralisálónak legtöbb oka lehetett ezen centralisatoria az, hogy a birodalomnak tíz év alatti irtozatos pénz deficitjét nehéznek vélték egy magyar országgyűlés generositására bízni, sőt a magyarok idegenkedésében az államtanácsból, a megtagadás előjeleit látták, s így a pénz- és hadügy korlátlanabb megtartását a birodalom életkérdésének vélik lenni.

Pedig ha a magyarok alkotmánytörténelmét tanulmányozzák, beláthatják, mikép a magyar mindig felfogta, hogy a kiegyezkedések, és az alkotmány-szerű követelések álláspontjai különböznek, s a magyar legutóbbi országgyűlésben azon nyilatkozat, hogy a nemzet kész esetről esetre érintkezni a birodalom többi népeivel, hogy a közös érdekeket kiegyenlíteni segítsen: elég kezességet nyújthatott a magyarok higgadt szándékairól.

Midőn ez évtized elején Ferencz császár a Napoleon elleni harcokkal elfoglalva, szintén kimerítette a birodalom pénzforrásait, s a pénz devaluatio nagy műtétéhez kelle folyamodnia, visszahelyezé ki-rályságunkat sok részben sértett jogaiba, de egy-szersmind felmutatva az állam sebeit ez esetre meghívta a magyarok küldötteit a birodalom fővárosába a kinzó pénzzavar felett tanácskozni. Erdély részéről gróf Nemes Ádám vett részt azon tanácskozáson, melyeknek eredménye lett a devaluatio. A magyar nemzet nem húzott újat a birodalommal, hanem osztozott azon balsorsában, melybe a nehéz háborúk sodorták.

A történelem által nem lehet igazolni Magyarországnak és jogaiból kizárását, mert azokkal a nemzettel nemcsak hogy vissza nem élt, de sőt merészelte olykor kockáztatni azokat a birodalom közös érdekeiért.

Hogy ha ezen nagy kétely azoknak szívéből elenyészik, kik a központon a birodalom ügyeit vezetik, akkor meglehet, hogy a kérdések alaki részéhez való ragaszkodás kevésbé fog szükségesnek mutatkozni.

Ily megfontolás alapján könnyen megtörténhetik, hogy a két hatalmas párt között elvégre oly kiegyezkedési pont fedeztetik fel, hol a mérsékeltbb központosítók feladva a formát az elvekért; s a szabadelvűbb foederalisták engedve az elvekből a salváló formáért, a szükséges egyetértés áll elő. Egy ily politikának elég biztos kulcsa van letéve a magyar intézményben, melyet sem merev aristocratikusnak, sem merev demokratikusnak mondani nem lehet; s mely a birodalom viszonyai közt bizonyosan a legjózanabb s leggyakorlatiasb.

Igy mi kecsegtetjük magunkat azon reménnyel, hogy a birodalom végelrendezésében a magyar intézmények szellemének tetemes befolyása leend; anynyilván inkább, mert csak így lehet Ausztria alkotmányos fejlődését megalapítani.

TÁRCZA. JUDITH TÖRTÉNETE.

II.

(Folytatás.)

— Megmondottam — szolt Dózsa Péter — hogy ha kétkezel, küld vissza mátkagyűrtjét, ha ő közönyös irántad, kelljen fel férfit büszkeséged, s ne fuss oly seker után, mely felvenni nem akar. Én beleegyeztem viszonyodba, habár sajnálom a Kecseti család, mely e ház miatt gyümölcstelen maradt, sőt kitétem magam a rágalmozók azon gyanúsításának, mikép azért sodortalak viszonyba Judithtal, hogy birtokod gyermekemre maradjon. Én mindezt nem vettem számba, látva, hogy szerelmed az örülltség meggy. De most a kétség és gyanu hervaszt téged, a mire valóban okod is van, mintán ő a nász határidejét napról napra s minél tovább halogatja. Jól van, de te légy férfi. Tépd le szívedről e kábító láncokat, s szakasz vele és légy nemes a mint egy székegy főnemeshez illik, s ha meggyőződöttél, hogy ő téged nem szeret eléggé, engedd őt másval boldogolni.

Ab bátyám! megvallo, semmi ily nemes ösztön nem érezek lelkemben. A pokol minden furka kelnek fel bennem, ha arra gondolok, hogy Judithot merészelte földi teremtmény átkarolni. Örült boszu kel szívemben e nő ellen, ha arra gondolok, hogy ő valakit szeretni képes lehet, midőn ujjamon ég mátkagyűrtje. Meglehet, elhagyom őt, ha

hűtlenségéről meggyőződtem, de úgy hagyom el, mint a hazájából ellen által kivet nemzetek, kik felgyújtják városaik, kiűlik s megégetik barmaikat, földbe temetik el nem vihető kinségeiket, hogy nyomukon az ellen ne találjon egyebet, mint füstölő romokat, dögvészt, éhséget és halált. A legsötétebb boszuindulatok ördögei kelnek föl szívemben Judith ellen, ha arra gondolok, hogy ő szerelmem megvetette. Ah ez érzés irító, ez örülltség... jobb órámban visszarettenek sötét és iszonyatos gondolataimtól, ördögi feltevéseimtől.

A királybíró halvány arczezzel néze gyámfiára, el nem palástolhatja egy mély sohaj-tását.

— Nem szeretem arczejezésedet, ha a szenvedély önkivételre ragad; jó volna neked kibontakoznod egy szenvedélyből, mely ily örvendő gondolatokra vezet... Ha Judith benned ily érzelmeket költetett fel, akkor sem lehetsz vele boldog, ha tán ő a legforróbban szeretne, a féltékenységgel kigyója állna hátad megelt felzavarni minden órában családi nyugalmadat. Meg vagy győződve Judith közönyéről. Én is úgy sejttem, hogy ő inkább a családi érdekeknek enged, de nincs valódi vonzalommal irántad. Azt hiszem, szép és férfias dolog volna tőled visszadni szóadását, s feljogosítani őt, hogy azt tegye, mit szíve sugall. Talán így nemesnek látsz téged, fölgerjesztend vonzalmát. A nő szíve ragaszkodik a lovagias és ildomos férfihoz. Megpróbáltad a szenvedély utait; próbáld meg, légy nemes, tán így inkább hathatsz e nő nemes kedélyire; s ha ez uton sem boldogultál, akkor légy erős, légy férfi; s feledd el őt.

— Feledni őt? nem, nem! Érzem, hogy szívcsalódásom örülltségében üldöz doemónává válnék.

— És tehát inkább elrettentve őt a családi érdekek nyomása által, bemegyen egy halóba; a hit esküjével kötsz magadhoz egy lényt, ki gyűlölni fog, s ki mint nőd válván hűteinné, kétszeresen boszulja meg erőszakolt szerelmét? Biztosabb az ut, ha levetkezed a törpe irigységet s boszuágyat, s szeretetreméltóbb az oly férfi, ki nincs arra szorulya, hogy erőszak és fenyegetések által jusson egy gyöngé nő szerelméhez. Te elérted a férfi kora, gyámapai hatalmam megszünt feletted, ura vagy akaratomnak, ura szívednek; de megvallo, sajnálom azt, hogy befolyásom alatt nem nyerhetél valódi férfias jellemet. Én részemről ifjú koromban büszkébb voltam ennél. A kit szerettem, a székegyföld legnagyobb szépsége volt, és szent jogom volt szerelméhez; nem kértem esküjét, nem esküjait... s özőnnel nyerém tőle naponta. De gyöngé a nő, s a szenvedély nem biztos kezessége a családi élet boldogságának. Mátkás voltam vele, sőt kétszer hirdetésként nászunkat az egyházakban, csak a harmadik hirdetés és az esküvő volt hátra. Ekkor tudtam meg, hogy titkon a hályg érzése megváltozott, megtudtam, kit szeret: befogattam, magam hoztam el kedvesét, magam kértem meg ennek részére szülőitől jegyesem kezét. Ők boldogok voltak az első hetekben, s engem áldott a nő, s mert én mélyen szerettem őt, boldog voltam, hogy őt boldognak láthatám. És örök nőtlenségre határoztam magam.

— És mégis nőstül?

— Igen! mert az említett nő boldogult

nőm vala — Gyéressyné: Forizs Mária. Ő férjével nem sokáig élt együtt. Özvegyen maradt. Midőn engem feláldozott, többet várt attól, kiért ez áldozatot hozta, mint e mennyit nyerhetett. Nem volt boldog; de e mint gyászat kitöltte, egykor láttam, hogy egy fényes fogaton szép fiatal, de szerfölt halvány nő hajtát udvaromba. Hűtlen kedvesem vala. Nem tudtam még, hogy férjét elvesztette. Robanva jött szobámba, lábaimhoz borult s átkulsolt térdemre zokogás közt hullatta könnyeit. Így esdő bocsanatomat. Midőn megtudtam, hogy ő szabad, keblemre öleltem és arczómat szokatlan könyek áraszták el. Az öröm könnyűi voltak. Én nemes voltam e nő iránt, midőn lemondottam róla s vele minden boldogságomról. Ő és az Isten megjutalmaztak. Igen boldogul éltem vele. Hű és igaz volt hozzám halála percéig.

Ez egyszerű, de a helyzethez képest mélyen érdeklő előadás nagyszerű hatást gyakorolt Kecsetire. Megkísérteni még ez utat is talán nem volna czélszerűtlen. Ez csak elősegítheti szerencsáját; s ha e kísérlet is megihusul, akkor elégtételt adand a boszu.

— Igazod van, bátyám, szolt Kecseti, szükséges, hogy e szerelem menjen át a végkísérleten. Judith anyja lélekbegett, talán ünfeláldozással is hajt akarajára leánya. Ki tudja, ha nemesnek látsz, nem lesz-e elhatározottabb szerelmében?

Ezzel írásztalhoz ült s következő sorokat hánytá papírra.

(Folytatjuk.)

A pénzügyi előterjesztések mellékletei közt van az emlékirat az ausztriai dóhánygyedáruról és annak további föntartása okairól. Ez emlékirat szerint az egyedűr Ausztriában 1670. óta áll fönn, de csak 1783-ban, midőn Alső-és Felső-Ausztriára, Cseh- Morvaországra, Szilézia, Stiriára, Karinthia, Kraina, a partvidékekre és Galiciára kiterjeszte-

Minden elvetését a dohánymonopolium ellen Magyarországból indult ki, melynek pedig az emlékirat szerint legkevésbé oka volna a miatt panszoloknodi. A dohánytermesztés ott a monopolium behozatala óta kiterjedésben tetemesen nőtt; a beváltási árak folyvást emelkedtek; a termeszőknek több millióra menő kamat nélkülűi előlegeken gedélyeztettek, s a termesztési engedély szaporítása végetszakadatlan sürgetés legszólóbb bizonyága annak, hogy a dohánytermesztés a monopolium alatt ott nyereséges földjövédelmet képezett. Ha Magyarország 1851-től 1859 ig dohánylevelekért 53,5 milliót vett be az igazgatástól, míg a monopolium jövedelme ott kevéssel ment többre 31 millióra, úgy közel 12,5 milliót húzott a monopoliumból többet, mint ahhoz adott. Más tekintetben is egyes hátrányok hárulnak Magyarországra a dohánymonopolium megszüntetéséből. Mindenekelőtt elvesztené a dohánytermesztés monopoliuma mert az utóbbinak szabadabb tétele esetében a monopolium régi területét nem lehetne természetesen már a dohánytermesztéstől megfosztani, s mert ott, hol szorgalom, értelmiség és tüke sokkal otthonosabban mint Magyarországon, a dohánytermesztés legrövidebb idő alatt oly állaspontra jutna, mely a magyar termesztőknek minden versenyt lehelletenne s a termesztést csupán a belfogyasztásra korlátozná.

Hogy mennyire lehetetlen lenne az egyedáruság jövődelmét közvetlen adó által szerezni elő, ezt az emlékiratok követezőkép ügyeszkiz kifejténi: Ha az 1860-ki egyedárusági jövődelmet egyenlő 3 részben osztják föl a földmivelégyárpár s kereskedés közt, ezen tényezők mindegyiké több mint 11,5 millió esik, mely összeg ekkor közvetlen adóalakjában lenne behajtandó. Már ha a földmivelésre eső nyad előszerzéséről van szó, csupán a belföldi fogyasztás megkivántató legfelébb 65,000 holdnyi tér jöhet számitástétel a kivitelnél a természetstől behajtott adót vissza kitérít, nehogy a kivitel egészen lehetetlenné tétessék. Ez a 11,5 millióból mindegyik holdnak 177 frt adót kellene szelnie. Mivel már Magyarországon holdjától 10 mázsa levél is alig termesztetik, — mázsájára 17 frt 70 ujkr adó esné tehát két annyinál is több, mint a mennyit eddig a termesztő, elismert jutalmazó árak mellett, egy mázsa levél kapott. Ezért az egyedáruság megszüntetése végett tett kölönböző kísérleteknek kimerítő méltánylása után, az emlékirat azon nézetnél állapodik meg, mely az egyedáruságról a magyar koronaországokba behozatala iránti 1850. november 29-diki Kihirdető nyiltparancsban oda fejeztetett ki, „miszerint a legtetemesebb nehézségekkel járna, az egyedáruság helyébe valamely oly más közvetlen vagy közvetett adót állítani, mely a fogyasztónak szintoly kevésbé érezhet terhelése mellett, s valamely, a közvetett megadóztatásra alkalmasabb tárgytól, szintoly tetemes jövődelmet hozhatna s miszerint a fönnálló viszonyok nyilván nem alkalmas arra, hogy e tekintetben bizonytalan s veszélyes kísérlet tétessenek.“ A termesztés, gyártás s áruhánság közve megadóztatását semmi esetre sem lehet még csak a 30-millió forintnyi jelenlegi, s ezenfölött folytonos szaporodás levő tiszta jövődelem magasságára emelni, a nélkül, hogy e végre javasolt rendszabályok már előre is magukon hordanák a kivihetlenség bélyegét. (Sürgöny.)

Megjőve hát nekünk is, ha nem is reménytelenül, de nem óhajtott s még kevésbé vart új évi ajándokul az alkotmányos életet, ha nem is végképpen eltöröl, de kitudja meddig fölfüggesztő kormányzászéki rendelet. Csak mintegy hosszú éj után a kétéves dertjű nap jött vala föl egünkre ezeltűt 8 hóval az ősrégi és talán azért lelkünkhez forrott alkotmányunkat újra felvirrtini ígérkező kormányi rendelet s midőn, mint annak alapján önmagunk és forrón szeretett hazánk boldogságát felvirágoztatni törekvő lelkiesmeretes munkások működésünket a sok ezerféle akadály miatt jó

Ő császári s apostoli királyi felsége Erdély nagy fejedelme székelyek ispánja legkegyelmesebb urunk nevében.
Méltóságos gróf Toldalagi Mihály nemes Marosszék ideiglenes főkirálybirájának!

Ő es. kir. apostoli felségének f. év nov. hava 27-ről kelt kegyelmes határozata és annak nyomán idei nov. 28-ról 3,895 szám alatt ezen kir. főkománysáékhoz leérkezett kegyelmes kir. rendelet folytán méltóságodnak szigorú maga alkalmazkodása, pontos követése és az illetők általi szoros megtartása végett a következők hagyatnak meg:

1. Az uraságod igazgatása alatt álló székhelyen fennálló bizottsági gyűlések azonnal feloszlatandók, a nélkül, hogy azoknak egy bezáró gyűlés tartása megengedtetnék.

2. Ha uraságod feltétlen készséggel nem nyilváníttja az iránt, hogy az uraságodra bízott törvényhatóságot 6 es. kir. apostoli felsége által kimondott legfeljebb határhozátai ellenében fogja alakítani és kormányozni, s az uraságod elé szabott esküt azonnal le nem teendi — abban az esetben uraságod föltétli bivataltól el fog mozdíttatni.

3. Minden a felosztatot bizottságnyi gyűlések által választott széki hivatalnokok csak addig hagyatnak meg ideiglenesen hivatalaikban, míg ő es. kir. apostoli felségének jelen legkegyelmesebb határozatai alapján alkalandó állandó bizottságok az új hivatalnokokat megválasztották.

Ha netalán az uraságok igazgatása alatt álló jelenlegi széki hivatalnokok visszalépnének, vagy a kiadott kormányrendeleteknek engedelmeskedni vonakodnának, vagy ha uraságod más okból ily hivatalnokok eltávolítását szükségesnek tartaná, ezen esetekben uraságod teendője leendő tisztviséget vagy annak kitépő vagy eltávolítandó tagjait más alkalmas egyének helyettesítése által kiegészíteni.

4. Az állandó bizottságok tagjai a nagyobb földterületek vidéki községek, továbbá az ipart és kereskedelmet képviselő városok és mezővárosok képviselőiből fognak a közéletből azoknak megválasztása és a bizottság összeállításának módja iránt kiadandó rendszabályok szerint összeállítottak az állandó képviselői testületek tagjainak száma és a választási rendszer szabályai később közöltetvén urasággal

5. Úraságod oly egyéneket, kik büntettek elkövetés miatt börtönrre ítéltettek és ezen büntetési idejüket egészen vagy részben legfelsőbb megkegyelmezés folytán letöltötték, csak oly esetben ajánlhat, nevezhet, vagy helyettesíthet hivatalos állomásokba, hogy ha ezek 65 cs. kir. apostoli felszólalásának legfelsőbb megkegyelmezése után, egy közhivatal vagy szolgálat viselésére különösen engedélyt nyertek, vagy esetről esetre benyújtandó kérelmök folytán legfelsőbb helyre emelt engedélyt nyernek.

Továbbá a törvényeszeknél bétöltendő állomásokról csak oly egyéneket ajánlhat, vagy helyettesíthet uraságok kik a jelenleg még épségben fenntartott polgári és bünyítőt törvényekben jártasságuknál fogva az igazság kiszolgáltatására képesek.

Végére ha az uraságod igazgatása alatt álló törvényhatóságban hat egyenlő joggal felruházott vallásoknak, a római katolicus, görög katolicus, reformatus, lutheranus, unitarius és a g. n. egyesült vallások számos híve találta naki, minden egyet betöltendő állomásra ugyanannyi vallási bélyegűket ajánland uraságod, a mennyi tekintetbe veszelék, létezők azon törvényhatóságban.

6. Az 1860. évi oct. 20-án kelt legkegyelmesebb d. loma 2-ik czikkében, úgy szintén a folyó év 26-ik februárban kelt állami alaptörvény szerint a birodalmi tanácsban fenntartott közigazgatási tárgyak a fennemeltt állandó bizottmányok tanácskozási tárgyai nem lehetvén, e tekintetben ezen állandó bizottmányok teendője csak a múlt dec. 21-én és jelen év mart. 24-én és apr. 2-án kiadott legfelsőbb k. határozatok értelmében fennálló törvények pontos teljesítésében és foganatosításában áll, miért is uralkod, úgy az egész tiszttség a közigazgatás legalsó organumaig mindenféle adóknak pontos behajtása, és az ujanccsal pontos kiállítása iránt személyesen felelősöknek nyilatkoztatnak, ugyszintén az állandó bizottmány hivatalos hármanak gyakorlásánál tartozik azon az 1860. év dec. 21-én kelt legfelsőbb kéziratban kimondott általános elvet szem előtt tartani, hogy minden fennálló rendeletek mindaddig érvényben maradnak, míg azok a rendes törvényhozás által nem módosítottanak.

7. Az allandó bizottsányok csak saját körükbe tartozó közigazgatási tárgyakkal foglalatzkodhatnak, ökörszággyűlésre választandó követeknek utasításokat nem adhatnak, ugyintén az összes államot illető katonai pénzügyi kérdéseket nem tárgyalhatják nem vitatható továbbá nem vonhatnak semmi az igazság kiszolgáltatásának és a köztársaság védelmének ügyeinek tárgya alól, ellenkező esetben az előzőknek felelősség terhe alatt kötelesek nyilatkoztatni, hogy ha e tekintetben több itései mellőztetnek az ülést töstént oszlassa fel, és további utasítását ezen a tárgyműszékhez folyamodják.

8. Az uraságod igazgatása alatt álló székből egy első bírósági törvényszék lesz alakítandó, melynek szükséghez képest hatról kilencz számig terjedő bírák lehetnek alkalmaztatandók.

Ezen törvényszékek egyes tagjai közt a járások fognak osztattni a melyekben ők mint egyes bírák a osztatott városlag kiküldött bíróságok hatáskörével bírál-
nak; míg másfelől ugyanezen törvényszékek tagjai a törvényszéki testület, oly tanácsi ülésekben, melyek hár-
tól ők számig való bírákól fognak állani, a felosz-
tatott törvényszékek teendőit látandják el.

Ha netalán nagyobb vagy az ország hosszában e
jedő megyékben a gyorsabb és olcsóbb igazság kiszolgá
lás érdekében szilkségeken találtatnék a törvényszékeket
munkálkodását a megyében több helyeken is kifejezni,
kor ezen törvényszék, melynek személyzete ugy is nagy
bőve alkalmazhatók alkalmas helyeken székelő osztályok

osztathatják, önként értetődően, hogy ily esetben a fennebb megállított bírák száma a szükséghez képes szaporítandó lesz.

Mindezeknek szigorú követések és az illetők általi megtartása, uraságnak azon hozzáadással hagyatik meg, hogy ezen kir. rendelet teljes tartalmát a szébekben azonnal közhírré tenni, annak fogantatását személyes felelősség terhe alatt létesíteni, és az eredményről a kir. főkörmány-székek tudósítását haladéktalanul fölterjeszteni igyekezzék: önként értetvén, hogy a fenn elősorolt intézkedések csak is ideiglenesek, míg tudniillik országgyűlési tanácskozás után a vármegyék, vidékek és székei székek jövőendői muni-cipális szervezete fölött törvényezik alkottait fog.

Az Erdély nagyfejedelemségbeli kir. főkormányzónak
Kolozsvárt 1861-ik év dec. 19-én tartott üléséből.
Crenneville Lajos.

Ezen rendelet vételével id. főkirálybiránk a nemesszék összes tisztikarát sietőleg folyó hó 2-án egybe gyűjti és felolvastatja.

Erre az összes tisztikar felállva egyhangulag minden kivétel nélkül lemondta. E lemondást id. főkirálybíró ö mly elfogadja s ennek fölterjesztését igérő, egyszersmind a községrend és rend érdekében a politikai tisztviselőket helyettesítő állásokon maradni fölkérő, mit is mindnyájuk megígérte. r. I.

Kézdi-Vásárhely, december 26. 1861.

A szabadválasztás után újra szervezett tanácsunk élet rövid volt. A mai napon tartott igen népes képviselői gyűlésben a már rég leküldött kormánysszéki leiratok felolvasása után, melyek sok alkotmányellenes dolgok végrehajtását kívánták alkotmányos tisztviselőinktől, testületeleg adták be lemondásukat, nem jöbétvén önmagukkal és letett szereszküjökkel ellenkezésbe; minthogy esküszegők legyenek mint igazi jó honfiak és alkotmányos észűli férfiak, köszebnek visszavonulni ismét a magányos élet egyszerű foglalkozásai közé. Közsajnálattal vette a képviselő testülete lemondást, de más felől öröme volt, hogy a választások e hivatali testülethez kötött reményében és bizalmában nem csaldódt, mert mint igazi jó hazafiak ugy cselekedtek akkor, midőn a körülmények és a kenyérhez való ragaszkodás oly sokakat a gyengékek közül elcsábít. A képviselő testület kérésére egyebárat megtartja hivatalát mindenik addig, míg a jelen kormánysszék intézkedni fog, a ma elküldött lemondás vétele után, az új hivatali testület kinevezéséről vagy választásáról.

A mi egyébaránt nem kis aggodalomba ejtette a képviselő testületet, sőt egész városi közönségünket, hogy min hivatali testület fog nevezetni; olyan-e, mely a megkezdett hajtólai a kényszerűségnek, de mindig becsülettel védi a hatalmazza alkotmányunkat, és községünk ügyét, vagy pedig olyan, mely ellensége minden alkotmánynak, sőt ha a múltba visszanzékunk, ellensége még magának a város közügyének, a mennyiben a lefolyt 12 évi rendszeres volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy városunk tetem károsításával több jogaiban meg volt csonkítva, s nem való erélyes hivatali testülete, mely a város közügye és jogaik sikra szállva azt biztosítsa.

Adná az ég, hogy kinevezve vagy választva, de m
denesetre hazafias érzésű férfiakra bíztnék a város ki
ügyeinek vezetése, az igazság kiszolgáltatása.

Ojtozi.

Adakozás. Az olahországi pitești és ploesti reformtus híveink fölségelésére a külföldi ref. egyházmegyéladakoztak e szerint:

Süvénlyfalvi egyház 24 kr., Fekete Lajos ur 1 forint
Szilvási Sándor ur 1 ft, ifj. Kinisi Mihály ur 50 kr, mar-
bogáti egyház 7 ft, n. teremi és újfalvi egyház 3 ft 20
Tolvaj Samu ur 2 frt, medvési egyház 1 frt 60 kr, Rett-
Sándor ur 4 ft, Pellet Albert ur 2 ft, Morvai István ur 2
Csiszér Lajos ur 1 ft, Horvát István ur 1 ft, Sárosi And-
ur 40 kr, Ferencz Anna asszony 2 ft, Boeskor István ur
kr, adámosi egyház 1 frt 77 kr, Kovácsai Károly ur 1
széplaki egyház 40 kr, sz. almási egyház 70 kr, gr. Gru-
mann Jánosné urasszony 1 ft, Horvát Mártonné asszony
ft, gogányi-szent-mártoni egyház 1 ft, Ács Ferencz ur 1
Andrási István ur 1 frt, Andrási Sándor ur 50 kr, Jó-
Zsigmond ur 50 kr, királyfalvi egyház 1 frt, Szabó Bá-
ur 4 ft, m. berepei egyház 1 frt, nagy-kendi egyház 20
Téglási György ur 1 ft, Zeyk Sándor ur 2 ft, Csiki Ká-
ur 2 frt, Fazakas József ur 1 frt, Bartha Mózes ur 1
Szabó József ur 1 frt, Mohai Sándor ur 1 frt, boldogf-
egyház 50 kr, kutyfalvi egyház 40 kr, hédér-faji egyház
ft 55 kr, b.-besenyői egyház 4 frt 5 kr, sz.-csávasi egy-
1 ft 20 kr, Mikesfalvi egyház 40 kr, g.-váraljai egyház
Mártonfi Gergely ur 1 ft, Kacsó Borbára asszony 1 ft,
niel Mihály ur 1 ft, Vita Sámuel ur 1 ft, b. Győrfi Pál,
1 ft, Sinka János ur 1 frt, Siménfalvi János ur 50 kr,
nedek Ferencz ur 50 kr, ugrai egyház 40 kr, Kispál L-
ur 1 ft, Újfalvi József ur 1 ft, Szász István ur 1 ft, U-
Samu ur 1 ft, Szabó László ur 1 ft, Székely Gyula ur
Nagy György ur 1 frt, Ferencz Márton 12 kr, Szegedi-
nos 12 kr, Erődsi Pál ur 1 frt, M.- és oláh-déli egyhá-
ft 90 kr, egrestői egyház 50 kr, sz.-dányáni egyház 46
kikülvölővi egyház 60 kr, bonyhai egyház és pap 1 f
kr, kis-kendi egyház 1 ft 20 kr, balavásári egyház 2 ft
kr, özvegy gr. Haller Jánosné 2 frt, Soos Károly ur 1
v.-gálfalvi egyház 4 ft 9 kr, mltgus Földvári Ferencz
ft, Beregszászi Imréné 1 ft. Összesen 103 ft 30 kr oszt-
1861.

Fogarasi Sámuel
küküllői reform. esperes.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Brassóban dec. 28 kán érkezett Románia kiki-
sának hire, a mi az ottani oláhokat leirbatlan örö-
tülté el, kik az erdélyi románok nevében köszöntö-küldö-

get terveznek Kuza herceghez, s úgy itt, mint Magyarországon pénz akarnak gyűjteni egy diszkardra a herceg számára, írja a „Wanderer.”

— Gr. Karácsonyi Guido, az általa alapított 100 aranyos drámai jutalom tárgyában egy levelet intézett az akadémiához, melyben az említett jutalomra vonatkozólag új intézkedéseket tesz. Ezek szerint:

a) a pályázat ezentul nem évenkénti, hanem két évenkénti és mindig 200 darab arany.

b) A jutalom a viszonylag legjobb műnek csak úgy járjon ki, ha az egyszerűségi színi, drámai, költői és formai tekintetben haladást tanúsítana és eképp emberileg is kintintásra méltónak találtatand.

c) Ha ennek folytán a jutalom néha minden két évben sem adatik ki, akkor a visszatartott 200 darab arany a legközelebbi jutalomhoz kötötté, melyre azonban a pályázat csak ismét két év múlva hirdettetnek ki, — és akkor 200 darab arany helyett 400 darab lenne.

Az akadémia ez új intézkedést elfogadta, és 1863-ik évben már életbe fogja léptetni.

— Alsó Fehérmegyei főbíró Pál Imre, és alispán Török Antal urak hivatalaikról lemondottak. A még betöltetlenül volt zalánai kerületi alispánságra a főispán ur által szolgabíró Arkosi Lajos ur ideiglenesen kinevezetett.

— A „Herm. Ztg.” írja, hogy Szebenben nagy dolog történt egy sokak előtt dracoi rendszabály folytán, melyet az alkotmányos tisztai kar bajtolt végre: t. i. nem lehet kutyát látni; de sajnosan jegyzi meg, hogy e rég várt szerencsét Szebenváros csak 14 napig élvezi; mialatt az ebek contumaciát tölnek otthon. Ez intézkedéseket az ebek szolgálatát, melyek miatt csak a József polgári kórházban 8 beteg van gyógyítás alatt, kik talán az ebek által okozottak. Ez értesítő ezen útektől az ebadó nagy gondolatára jött. Nem elég adó van-e már a világon?

— A velencei várerődök megvizsgálásában a német szövetség katonai bizottmányának elnöke Rzikovszki tábornok is részt vesz, ki e czéltól a napokban utazott el Frankfurtból.

— A pénzügyi elterjesztvény megvizsgálására kinevezett bizottmány megválasztá elnökét Baumgartner, alelnökét gr. Hartig, s előadóját Pipitz urak személyében, s elhatározták többször összegyűlni értekezletre a tárgy felett mielőtt az a feletti tüzetes tanácskozásba bocsátkoznának.

— A német nemzeti egyet dec. 28-án tartott ülésében a badeni nagy herceg, s a koburg-gothai hercegnek a német haza, becsület és biztonság érdekében elkövetett tetteiért köszönetet szavazott.

— A „szentlászó” társulat legutolsó ülésében, hercegovinai missionarius Bakula Péter értesítése folytán az ottani katolikusok nyomorult helyzetéről, elhatározták kedvezőtlen pénzügyi viszonyai közt is négy szerzetes növendék neveltetésének elvállalását. Ugyan e missiora Leporez Teréz adományából 10 arany szolgáltatott ki.

Közügyülés.

— A kolozsvári casino-egylet választmányának végzése folytán van szerencsém közhírré tenni, hogy az egyet szokott féltévi közgyűlésének megtartására ezen folyó január hó 26-ika tűzött ki a t. választmány által, mely alkalomra az értekezési részvényesek tisztelettel meghívattak, hogy a gyűlésben mindegyikük számával megjelenni s a tanácskozás és végzéshezatalakban résztvevőnek jelenjen meg. Kolozsvár, január 5-én 1862. Halmágyi Sándor, jegyző.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. A Trentügy még folyvást csak a lapvéleményezések, conjecturák stadiumában van. Az angol lapok felváltva hol harezias, hol békés hangulatnak, a mint éppen a nézpontok különbsége s az ügy fejlődésében koronként előjövő fordulatok sugalmazzak.

A „Globe” ez ügyre vonatkozólag dec. 31-ről többek közt ezeket írja: „A jövő hét vége felé már várhatjuk a hirt, mire határozta magát a washingtoni kormány; elbocsátja-e a „Trent” hajón erőszakosan elfogott egyéneket, vagy pedig háborút kezd ellentünk? Miniszterünk nagyon jól cselekszik, ha időközben fontolóra veszik a nagy horderejű kérdéseket, melyek megoldása az ország komoly veszteségei nélkül továbbra nem halasztható. Ezen kérdések elsője: a szövetség államok elismerése, s a második: jövődó viszonyaink ezen államokhoz. Az északi államoknak határozata, Angliával háborúba keveredni, szüikségképpen feltételezi a tervet, hogy a déli államoktól elválnak, s az ellenségeskedéseket Canada felé fordítják. Nem titok többé, hogy Lincoln kabinetének többsége, a déli államok meghódítását már hetek óta nem remélhetőknek tartja; s minthogy ugyanazon időben két háború viselése a washingtoni kormány erejét túlmúlja, a szövetség államokkal egy — lehetőleg kedvező feltételek szerinti béke megkötését fogja kísérletbe venni, s déli veszteségeit a brit Éjszak-Amerika bekebelezésével kárpótolni. Ebből áll Mr. Sewardnak rég bevallott politikája. Ő Felsője tanácsainak tehát kötelességük megmondolni, vajjon a szövetség államok politikája mennyire lehet a háborúban segítők, vagy akadályozók. Függelékenységük gyors elismerésével s egy barátságos kereskedési és hajózási szerződés megkötésével Anglia a mostani kedvező pillanatokban kereskedés és hajózásának nevezetes és tartós előnyöket biztosíthatna. Ha azonban ez arany alkalom elhanyagoltatnék, s fontolgatás és késelmesség által a szövetségállamok elleniek karjaiba erőtenők, úgy lehető, hogy az egész déli partvidék hadihajóink által egész váratlanul zárva leend. Es még csak alapos okunk sem lehet a sérelemre, ha azok bennünket a fagyos semlegesség ugyanazon pénzével fizetnének, melyben mi is részesítők; ellenben egy véd- és dacz-szövetség az új államokk, hadi flottáknak nemcsak menedéket, de a kijavításokra is alkalmas helyeket biztosít, s az ellenség hadi- és czirkáló hajóit ugyanezen partoktól távol tartaná.”

A „Herald” tovább megy, s a szövetség államok elismerését még akkor is sürgeti, ha Slidell és Mason

urak kiadatnának, résztint azért, mert a déli államok éppen úgy, mint 1825-ben Görögország, vagy mint 1831-ben Belgium, tetteleg önálló hatalmat képeznek: résztint azért, mert az elismerés legbiztosabb eszköz lenne arra, hogy az északi államok eddig vezetett háborúnak véget vessen. — A Times bekezdései ismét növekedőben vannak. „Az elhatározásra szüikséges időköz — így ír — kedvez a béke kilátásoknak. Seward ur sem válaszolhat egy sürgönyre előbb, mint azt megkapja. Oly nemzet, mely a békét kívánja, habár a háborútól sem fél, nagyon jól cselekszik, ha az elégtétel és mentegetődzés kívánatáról szóló jelentés, és magának ezen formaszertint követelésnek megérkezése közt pár napot elhaladni enged. A szenvedélyeknek idő engedtetik a csillapulásra, s a józan értelem érvényre emelkedhetik. Az állam legfőbb törvényszékének törvényutói, kiknek szavát a tömeg lármája eddig tul nem barsogá, időt nyerendnek véleményük nyilvánítására. Mindennap története, mely azóta lefolyt, hogy az ismeretes erőszakosság híre Angliába eljutott, Amerika államférfiai azon meggyőződésre vezetheti, hogy Canada éppen nem azon izes falat, mely csak arra vár, hogy elnyelhesse; valamint meggyőződhetek arról, hogy Anglia minden eddigi — Amerika elleni viszályai közt a dolgot most teljesen komolyan veszi. E mellett a haladó idő lehetséges teszi azt is, hogy a bankok befolyása érezhető legyen, s a pénzügyminiszter ur értekezvén a kereskedő házzakkal, tudatbatja majd Lincoln elnökkel, hogy az önkényeseket nem sokára értéktelen papírral kellend fizetni, és hogy ennek előrelátható következményei lehetnek.”

London, jan. 2. A „Morn. P.” következő tájékoztást ad angli-amerikai ügy állásáról: Lyons lord 18-ka éjén kapta az utasításokat, melyek a foglyok feltétlen kiadását és igazolást követelnek. Lyonsnak 19-kén reggel nem hivatalos modorban értesítie kellett ezen utasítás felől Seward urat. Ha az elnök és a kormány békülékenyen vannak hangolva, kikérülheték volna azon megalázódást, hogy egy határozott követelésnek engedjenek. Megragadhatták volna a kedvező alkalmat, önkint ajánlani meg az elégtételt, melyet kívánnak, a melyhez szilárdul ragaszkodni megtagadás esetére készen vagyunk. Lyons lord két napig tartotta viszály „Afrika” gözöst; azután táviratozhatott volna Kap Race-ba, hogy a hajót feltartóztatassa, ha Seward 48 óra alatt, Lyons-al értekezve, oly eljárásra leendett utasítva. minőt a fenebbiekben kijelelünk. Mintán azonban Kap Race-ba semmi ilyes távirat nem érkezett, ebből azt következtethetjük, hogy az érintett idő alatt ilyenmü megállapodás nem jött létre. Any nyit tudunk, hogy a Lyons lord és a szövetségi kormány közti viszonyok eddigelő udvariss és nem ingerült jellemtűek. Jobbnak fogja-e tartani a szövetségi kabinet az angol kormány mérsékeltége által kijelelt utat követni, vagy el van határozva bevárni követeléseinek kézbesítését, s azokat egy legfelsőbb bíróság elhatározása alá terjeszteti, vagy pedig saját felelősségére el akarja vetni kívánatainkat: még mind bizonytalan. Lyons lordnak 22- vagy 23-án előkellett terjeszteti a kívánatokat. A szövetségi kormánynak ideje volt 30-ig tanácskozásra, ha az adott időhaladékot fel kívánta használni. A felelet tehát már utban van Európa felé s a legközelebb jövő gőzessel, mindenesetre pedig e hó 9- vagy 10-e táján megérkezhetik.

Franciaország. Párisban a nap eseménye folyvást a „Patrie”-nak. „Az alkotmányos császárság” című, kivonatilag általunk is ismertetett czikk, melynek íróján Laguerriernek tartják a tulajdonos politikai-irodalmi esatárját. A czikk, úgy látszik arra volt szánva, hogy minden további észrevétel nélkül maradjon; mert nemcsak a párisi, hanem a vidéki szerkesztőségekhez is utasítás ment, hogy a tárgyat ne vitassák. Egyedül a „Pays” szólott hozzá, talán mivel a figyelemzetést későre kapta; s még jobban megerősíti azon gyanut, hogy a „Patrie” czikkét csakugyan Laguerrierre nem az alá irt Lauzieres írta. Hogy a hivatalos elhallgattatás indokolva legyen, a „Moniteur” szükségesnek látta magát a „Patrie”-t megdorgálni. „Az alkotmányos császárság” című czikk, így szól egy jegyzék a hivatalos lap dec. 30-ki számában, bárha legjobb szándékkal van írva, mindamellett oly nézeteket tartalmaz, melyek elnézeteket idézhetnek fel. Ez ismét tanúsítja, mily kellemtelen dolog, a vitatást az alapötvény terére vinni át.” Ezen feddő czikk dacára állítják, hogy Laguerrierre a császári palotában négy szem közt dicséretet kapott.

Páris, dec. 31. A császár bizottságot nevezet ki az irodalmi tulajdon szabályozó új törvény kidolgozására, Laguerrierre is a bizottság tagjai közt van, mi arra mutat, hogy a magos neheztelés ellene csakugyan nem komoly.

Olaszország. Napolyból Turinba érkezett sürgöny szerint a rablóbandák mindenütt teljes feloszlásban vannak. Igen számos rabló foglyul jelentette magát s a főnökök is kijelentették, hogy feladják magukat, ha engedélyt nyerne egy szigeten szabadon lakhatni.

Rómából Párisba írt levelek szerint Kisseleff ur oly közleményeket kapott II. Sándor császártól, melyekben ő Felsője keseri panaszazt nyilvánítja a szent atya kétféle politikája felett. Mig ugyanis ez Rómában tulconservatív, Lengyelországban forradalmilag lép fel s a catholikusokat ellenszégülésre tüzei. Ezen hír valószínűsége abból látszik, hogy a Roma és Szt. Pétervár közti viszonyok igen feszültek. Egy közelebbi nagyebédén, melyet a szt. pétervári udvar románi képviselője adott, egyetlen felkösztönt sem volt a pápára, mig egy más ebédén, melyet ugyanakkor b. Bach adott Lavalette ur, Antonelli bíbornok s az egész romai miniszterium tiszteletére, a szent atya egy igen heves toszabtan volt köszöntve.

II. Ferencznek egyáltalában nem szándéka mostanság odahagyni Romát, sőt quirinali palotáját sem. A pápa csütrökön, karácsony második napján e palotába ment, a volt királylyal és családjával ebédelni. Ugyancsak karácsonkor, melyet Rómában a vallásos év kezdetének tekintenek, a szent collegium is elment a Quirinalra, hivatalos látogatást tenni II. Ferencznél és feleségénél. Állítják, hogy a diplomatiai testületnek Gaetában jelen volt tagjai, kik még most is megbízással vannak II. Ferencznél, szintén elmennek január 1-jén üdvözlésére. — E szerint Lavalette

te urnak minden abbéli törekvése füstbe ment, hogy e Bourbon Romából való elköltözésre bírja, s vonakodásában, úgy látszik, a pápa maga biztatja és bátorítja. Beszélük, az ex- király azt felelte a francia diplomata sürgetéseire, hogy eltávoztása megtörténhetne ugyan, de attól tart, hogy azon államnak, melybe költözni fogna, több zavart okozhatna jelenléte, mint a minöket Rómában szemére vetnek. Rómában legalább hon van. Itt fekszenek még megmaradt utolsó birtokai, melyeknek „romai herceg”-i czíme van csatolva. Németországban, ugymond, fölbresztené az olaszok féltékenykedését; azok közt látnék, kiket azzal vádolnak, hogy hazája függetlenségének ellenségei. — Spanyolországban is, a királynő jósága dacára, politikai alkalmatlanságok adnak elő magokat, melyek compromittálnák a menedéket adó kormányt. — A mi Franciaországot illeti, ugymond, a részvét mind azon jelei, melyekben szerencsétlensége részesülne, a Bourbonok érdekében tett demonstrációknak látszanának, mik ép oly kellemtelenek lennének rá, mint a császár kormányára nézve. Mindezen okoknál fogva a király kinyilatkoztatá, hogy Lavalette ur tanácsát nem követheti. Visszautasítá azon ajánlatot is, mely szerint eltávoztása esetében a francia kormány kieszközlené, hogy Victor Emanuel király visszaadassa minden magán birtokát. Válasza ez volt: Más királyok is, kik alkalmatint különbek voltak nálam, tudták szenvedni a szegénységintézetekben. Követem példájokat. Inkább szegény maradok, hogyssem Piemonttól kérjek valamit. — Lavalette ur, mond az „Indép.” párisi levelezője, kötelességének tartá e beszélgetést egész részletességgel megküldeni Párisba.

Lavalette újabb kísérleteket tett, hogy II. Ferenczet Romából eltávolítsa; de a pápai kormány határozottan ellene van. Antonelli bíbornok kijelentette, hogy a napolyi király eltávolításához nem járulhat. A szent atya katonatisztheihez intézett megszólításában többek közt azt mondotta, hogy hűségükre szüikség lesz s öt védeni vagy követniük kellend; de még nem tőtt az óra.

Németország. A politikai irodalom terén egy ily című röpirat vonja magára a közfigyelmet: „Poroszország az 1861-i választások előtt.” — Ezen röpirat Poroszország számára követeli a szövetség összes haderő feletti főparancsnokságot, az ausztriai illeték kivételével, továbbá a váraknak helyőrségekkel ellátását s általában a béke és háború feletti kizárólagos joga. Mindezekért Poroszország garantirozná. Ausztria birtokait, Velenczén kívül. A röpiratra már válasz is jelent meg Lipcsében, mely azonban, hogy a haladó pártot s a nemzeti egyesületet hevesen megtagadja, azt igyekszik bebizonyítani, hogy Poroszországtól nem lehet a szövetségi alkotmány szabadelvű alakítását, hanem csak megalázó uralkodást.

Berlin, jan. 2. A király Wrangel tábornagy új évi üdvözlétre eképp válaszolt: Ő felsége meg van győződve, hogy a hadsereg ismeri azon érületet, melyet íranta királyra táplál. Azon történhető visszahatásoknak, melyeket Európán kívüli országok állapotai a porosz viszonyokra gyakorolhatnak, Poroszország nyugodtan nézhet eléje, miután hadserege szilárdul és felfegyverkezve áll készen. A miniszterek szerencse kívánataira megemlitette a király azon súlyos veszteségeket, melyek a királyi családot érték s hozzátevé: „az áttelt év némi szomorúságot hozott s a kezdődő év is komoly alakban jelenik meg, mivel Németország-Európa s a világnak jelen helyzete oly eshetőségeket mutat fel, melyek lehető tovább fejlődése kötelességintéket teszi, hogy kézek és együttartók legyünk, a minek bizonyára meg kell történni.”

Oroszország. A lengyelhatárszélről távirják jan. 2-ról: Filinski pétérvári r. cath. érsek varsói érsekké nevezetett. A hadállapot megszüntetése kilátásban van. Varsó teljesen nyugodt.

Ujabbak. A „N. Nachrichten”-nek írják Pestről jan. 2-ról: „Jól értesült körökben beszélük, hogy Pesten egy bizalmi férfiakból álló gyűlés fog összejönni, azon módozatok kidolgozására, melyek által az october 20-ka s az 1848 ki törvények közti ellentétek kiegyenlíthetők lennének. E munkát aztán a rövid időn összehívandó országgyűlés elé fogna terjesztetni, s a koronávali egyezkedések alapját képezné. E tudósítással kapcsolatban Űrményi Józsefet emlegetik, mint leendő cancellárt. Mindenesetre feltűnő, jegyzi meg a nevezett lap tudósítója, hogy minden ilyen új kombinációk felmerülésekor Deák neve jó előtérbe s az ember az azt kérdik egymástól: vajlon a combinatio egyezik-e az ünnepekt hazafi elveivel; ha netalán ellenkezik, úgy bizonyosak lehetünk benne, hogy keresztüll vitele ugy itt, mint az egész Magyarországon a legnagyobb nehézségekre találnak.”

— Scutari jan. 3. A fekete hegyiek ismét megszállották Selzát és Karniczát.

— Turin, jan. 3. Tegnap volt a kamarai többség gyűlése. Ricasoli a kabinet kiegészítésének nehézségeit fejtegette s azon véleményét nyilvánítá, hogy a jelenlegi miniszterium megfelel az állam szükségeinek. Több követ támogatta a ministeriumot. Határozat nem keletkezett.

— Lissabon, jan. 3. Egy sürgönyre hozott törvényjavaslat a kir. hercegnöket trónképeseknek nyilvánítja. A király halála esetére az atya Dom Fernando fogna regens lenni. Csend uralkodik.

— Uj York, dec. 21. Hir szerint Lyons lordnak több izbeni nem-hivatalos találkozósa volt Seward államtitkárral; jeyyzéket azonban még nem adott át. Seward az Európából tudósítások vétele előtt egy közleményt fogott küldeni az angol kormányhoz. Általánosan békés megoldást hisznek.

— London, jan. 3. A „Times” megveti a „N. York Herald” azon fenygetését, hogy Angliának amerikai pénzalapokba fektetett 900 milliót elkobozzák. Anglia csak teljes elégtétel által lesz kielégítve és semmi által sem enged magát megfélemlített.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(430)
Sz. 1646. t. 1861

Hirdetmény.

(1—3)

A kolozvári Tanács, mint városi Törvényszék részéről közhírré tétetik: miszerint helybéli ügyes Péter József kérésére Triff György urallal, ennek a Czigánysorban levő végrehajtásilag 400 frtra becsült 322 számú háza s telkére, a végrehajtási árverés felperesnek 360 frt o. é. váltó követelése és járuléai megfizetése végett megengedtetvén, ennek a helyszíni megtartása 1862-ik évi január 29-ik és február 14-ik napjai d. e. 10 órától kezdődőleg tüzetek ki.

Mire a venni kívánók oly hozzáadással hivatnak meg, hogy a ház és telek becsültját s az árverés föltételeit a város főjegyzői irodájában megtekinthetik, azokról másolatokat vehetnek s az azon fekvő terhekről a táblázási könyvekből tudomást nyerhetnek, a vevő pedig a házon jelzőlagoslag fekvő adósságokat a vétel-ár értékéig bírói utalványozás után elválni köteles.

Egyszersmind felszólíttatnak mind azok: kik a kijelölt birtokra nézve jelzőlagos jogigényt vélnek tarthatni, hogy azt annak eladatásáig a törvényszéknél anynyival bizonyosabban bejelentsék, mert ellen esetben magoknak tulajdonítsák, ha a vétel-ár felosztása közbejvetelök nélkül fogván végbemenni, a mennyiben ez által a vétel-ár boli részesedésből kizáratnak.

Azon jelzőlagos hitelezők, kik a város területén kívül laknak, a vétel-ár felosztáskori jogigényeik védelmezésére itt helyt lakó felhatalmazottokat nevezzenek ki, s azok nevét és lakását a törvényszéknél jelentsék be, ellen esetben magoknak tulajdonítsák, ha a képviselő kinevezetn, a kihez minden további kézbesítések intézteni fognak.

Sz. kir. Kolozsvár város Törvényszékének 1861-ik évi decemb. 21-én tartott üléséből kiadta: Gothárd József főjegyző.

(427)
Sz. 2339 1861

Hirdetmény.

(2—3)

Sz. kir. Szeben szabad királyi várossa és széke Tanácsa, mint törvényszék részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Kappel Gottlieb és Kristina család esődmegéhez tartozó, a József-városban 4 és 5 sz. alatt fekvő „Fehér Oroszlány” ezimű 32,828 o. é. forintokra becsült vendéglő és szálloda, közárverés útján eladások helyben hagyatván; ennek az eladandó házról végrehajtására, a folyó 1862-ik év február. és márcz. hónapja 15-ik napjára, mind-két alkalommal 9 órára, két határidő tüzetek ki.

Mely árverésre a venni szándékozók, ezennel azon hozzáadással hivatnak meg, hogy az érintett birtok, a becsáron alól nem fog árvereztetni, s hogy az illető árverési föltételek, a szokott hivatalos órákon, azon törvényszéknél megtekinthetők.

A város és széke tanácsától, mint törvényszéktől.
N.-Szeben, decz. holnapja 19-ik napján 1861.

(429)
Sz. 335. 1861

E folyó hó 21-én délelőtti 10 órakor az itteni uradalmi irodában tartandó közárverés útján a Kolozs-monostori uradalomhoz tartozó, a Kolozs-monostoron levő egy nevezett Csikós kert, az ahoz tartozó szántó és kaszálóval együtt, a Kolozs-monostori métszárszék az ahoz tartozó legelővel, a kolozs-monostori kovács műhely, a Bükteői fogadó, a kolozs-monostori ugynevezett Schüller Lupuly féle belső-telek, három egymásután következő esztendőkre haszonbérbe fognak adni.

A Kolozs-monostori alapít. uradalmi Gazdászati hivataltól, Kolozs-monostoron január 2-án 1862.

NEM HIVATALOS.

STEIN JÁNOS KÖLCSÖN-KÖNYVTÁRA

Kolozsvártt, középütcza 456. sz.

Bátorkodom a t. cz. közönséget több ezer darabból álló **kölcsön-könyvtáramra** figyelmeztetni. Könyvtáram főképpen a magyar és francia irodalom új termékeivel gazdagított; a német irodalom újabb s jobb termékeire is kellő figyelem van fordítva.

Videkieknek, kiknek ritkán van alkalmuk a könyvek kicserélésére, olvasó föltételek mellett nagyobb számú könyveket is küldök.

Együttal ajánlom vásárlásoknál **könyvkereskedésemet**. — Raktáramban a bel- és külföld újabb termékei folyvást kaphatók.

IMAKÖNYVEK

katholikusok és protestánsok számára, ugy egyszerű mint a legesinosabb bársony kötésben nagy választékban találhatók.

Irodalmi ujdonságok, melyek hírlapokban vagy jegyzékekben mások által hirdettetnek, nálam szintén kaphatók.

Továbbá ajánlom

képgyűjteményemet,

melynek beszerzésénél legfőbb tekintettel voltam hazánk történetéből kisebb s nagyobb formákban megjelent műlapjaira, jelesebb magyarjaink kisebb s nagyobb arcképeire. Ezen kívül raktáram jól el van látva **szenképekkel**, 50 krtól 3—4 frtig, **táj- és vadászkepekkel**, feketén ugy mint színezve.

Haszonbéri Hirdetés.

Báró Bornemisza Ignác nének nms Alsó-Fehér-Vármegyében, a Kis enyedi járásban fekvő Bujd helységében létező, nagy kiterjedésű jöszága, jelenleg ottan található gazdasági eszközökkel, bérlet ükrökkel, a jelen évi április 24-ik napjától kezdve 6 évre haszonbérbe lévén kiadó — a vállalkozó a kúbelendő jöszág megnézése után, bővebb felvilágosítást vehet: Kolozsvártt Ürmösi Sámuel urnál k.-Szén-utca 47 szám alatt kivel a szerződvény is meg köthető lesz.

(422)

Birtok eladás.

(3—3)

A Zilah-Szamosújvári kövezett utvonalon Szamosújvártól 3 Kolozsvártól 5 óra távolságra Pánczél-Cseben — egy, 11. holdos telken lévő lakház, és gazdasági épületek helyett 265 hold — a szomszéd Réce Kereszturi határon 110 hold kiterjedésű birtok örök áron eladó. — Ertekezni lehet helyt a tulajdonos Fosztó Ferencz urral, — Kolozsvártt, k.-Torda-utca 6-dik sz. háznál: mérnök Bodor Károly urral. —

(420)

Hirdetmény.

(3—5)

Báró Kemény László urnak nms Alsó-Fehér vármegyében, Alsó-Gáld helységben létező nagy kiterjedésű jöszága és tagosított birtoka, a gáldi patakon lévő 4 malommal, benn a helységben és kün a K.-Fejérvár felé vonuló ország út közelében fennálló kőcsma-házakkal és jogokkal, 8 darab bérlet ökrökkel, több nemű gazdasági eszközökkel és 30 darab jófajta sertésekkel együtt, a jövő 1862-ik évi ápril. 1-én napjától kezdve, hat egymást felváltó évig haszonbérbe lévén adandó: — a bérleti szándékozó bővebb értekezést vehet az említett jöszág kiterjedéséről s egyszersmind a haszonbér feltételeiről is tudomást szerzhethet magának Alsó-Gáldon a tulajdonos báró urnál, Kolozsvártt pedig ügyvéd Ürmösi Sámuelnél, kiknek lakása fölláltható k.-Szén-utczában a 47. sz. alatti háznál.

(328)

Eladó széna.

(3—3)

Kacz kő helységben Dézsen tul 3/4 órára, van **150 szekér széna**, és **50 marhára való istálló**, értekezhetni helytt.

STEIN JÁNOS

könyvtárusnál Kolozsvártt kapható:

Orvosi napló

Magyarország gyakorló orvosai használatára. 1862. Szerkesztő **Sugár Fábíusz** orvosudor, születő, a buda-pesti kir. orvos-egylet és a kir. magyar természet-tudományi társulat rendes tagja, pesti gyakorló orvos.

SAUER IGNÁTZ arcképével.

Ára 2 frt.

Utasítás

az Erdélyben megszüntetett tizedbejelentések valószínűsítási eljárással, mely a hajdoni urbér-jogosított földesuraságok, ügyvédek, meghatalmazottak sat. szóval mindazoknak, kik urbéri tized-járandóságok valószínűsítésével foglalkoznak, különös figyelemükbe ajánltatik.

A helynevek magyarázója.

Szerzette ifj. Réső Ansel Sándor, kir. táblai fogalm., köz- és váltó-ügyvéd. I. füzet. Ára 1 frt 10 kr.

Képek Magyarország történetéből.

Készítő: GEIGER P. N. JÁNOS, a képző művészetek es. k. bécsi akadémia-jánál tanár. Tervezte és magyarázta Dr. Wenzel Gusztáv, pesti egyetemi tanár s a magyar tudom. akademia rendes tagja. Ára diszesen kötve 18 forint.

Erdély története 1848--49-ben.

Irta **Kövári László**. Ára 2 frt.

ORSZÁGOS KÉPES NAPTÁR 1862-dik évre.

Szerkesztő: **Girókuti P. Ferencz**. Ára 1 frt 50 kr.

Magyar nők évkönyve. Második évfolyam, 1862. Szerkesztő Emilia Ára 1 frt 50 kr. kötte 2 frt, vászonba kötte aranyozva 3 frt.

A magyar Jacobinusok, történeti regény, írta Pulszky Ferencz, fordította Beniczky Emil. 2 kötet 2 frt 80 kr.

Népnevelők kalauza. Kerületi tanfelügyelők, igazgatók, hit-elemzők s tanítók használatára írt évkönyv. I-ső évfolyam 1861/2. Több tanfelfu s ügybarát közreműködésével kiadták Szanter Antal és Varga Ferencz Pécsen. Ára 1 frt.

A magyar csödtörvény és csödeljárás az 1840-dik évi XXII. és 1844-ik évi VII. törvényekből. Az ország-bírói értekezlet által javaslatba hozott ideiglenes törvénykezési szabályok szerint egybeilleszté Szeniczey Gusztáv, kir. váltó-feltörv. széki bíró. 2 frt.

Egy esküszegő király. Történeti regény. Irta Ábrai Károly. Ára 1 frt.

Ipar s kereskedelmi naptár 1862. évre. Ára 60 kr.

THALIA, zsebkönyv 1862-re. Kiadták Fésüs György és Toldy István. Ára 1 frt 20 kr.

Fenyítő törvényszéki magyar törvény. Fejtette Szlemenics Pál, törvény-tanár, hit. ügyvéd, a magy. polgári és fenyítő törvények pozsoni kir. akademiai kövtanítója sat. Ára 2 frt.

Sebész-bonczanti kalauz. Fergusson Vilmos szerint magyarítá Plihal Ferencz orvos-növendék. Ára 70 kr.

A szives társalkodó, vagy is világba termett ember. Hasznos kézikönyv minden neműek és rangnak számára. Az illem és udvariasság minden alkalmak- és viszonyokhoz mért szabályai, továbbá mindenféle társas játékok, énekek, szavalmányok, emlékvessék, talányok, alkalmi üdvözlések stb. gyűjteménye. Ára 70 kr.

Az anyátlanok életharozai. Történeti redény IV. Béla korszakából. Irta Lapsinszky János. 4 kötet 4 frt.

Geduly superintendens arcképe, aug. 22. 1861. Ára 1 frt.